

Večernik

»JUTRA«

Leto II. (IX.), štev. 168

Maribor, četrtek 26. julija 1928

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom po 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Molčeči dr. Korošec

VLADA ŠE NI SESTAVLJENA, KER ŠE VEDNO NISO ODSTRANJENE TEŽKOČE, NASTALE RADI RAZDELITVE PORTFELJEV. — DR. KOROŠEC ODKLANJA NOVINARJEM VSAKO IZJAVO.

BEOGRAD, 26. julija. Mandatar kromne, dr. Korošec, je danes ves dopoldan nadaljeval svoje razgovore s šefi koaliranih vladnih strank. Ker so se demokrati, radikali in muslimani že včeraj izrekli za vstop v Koroščevo delovno vladno, so se vršila danes dopoldne še pogajanja za razdelitev posameznih portfeljev. Trenutno sicer še ni znano, ali so težkoče, ki so se pojavile včeraj glede razdelitve mandatov, že odstranile. Demokrati vztrajajo slejkoprej na tem, da morajo dobiti 5 portfeljev, med njimi notranje ali finančno ministrstvo.

Tekom dopoldne so se vršile v klubih koaliranih strank neprestano konference in posvetovanja, na katerih se je razpravljalo o medsebojnih odnošajih in zahtevah. Ob 10. dopoldne se je dr. Korošec sestal z Veljo Vukičevićem, s katerim je nad eno uro razpravljalo o radikalnih in demokratičnih zahtevah, ki so se odločno nasprotovala. Ob 11. dopoldne so se nato sestali v predsedništvu vlade vsi šefi vladnih strank — Vukičević, Davidović, Marinković, Spaho in Korošec — k skupni konferenci, ki je trajala do 13. ure. Splošno se sodi, da je prišlo na tem sestanku med prvaki vladnih strank do popolnega soglasja glede razdelitve portfeljev in delovnega programa vlade.

Titulescu odstopi

BUKAREŠT, 26. julija. V uradnih krogih se potrjuje, da bo rumunski zunanji minister Titulescu še tekom prihodnjega tedna podal svojo ostavko. Kdo bo njegov naslednik, še ni znano.

Prihod Nabilove posadke v Harwick

OSLO, 26. julija. Danes dopoldne se je pokazala na obzorju pristanišča pri Harwicku ladja »Città di Milano«. Parnik ima izobešeno zastavo na pol droga, iz česar sklepajo, da ima s seboj mrliča in da je najbrže Mariano podlegel poškodbam.

Velike povodnji v Čile

SANTIAGO, 26. julija. V Puertu Monte v republiki Čile je došlo do velikih povodnji. Valovi so porušili številne hiše in mostove kakor tudi pristaniške naprave, ceste, železniško progo in cele mestne dele. Parnik »Imperial« se je v pristanišču potopil, parnik »Huandac« je zadel na sipino in je najbrž istotako izgubljen. Po dosedanjih ugotovitvah je utonilo 10 oseb, domneva pa se, da je število smrtnih žrtev še večje.

Boj med makedonskimi revolucionarji

VIDIN, 25. julija. Včeraj opoldne je eksplodirala pred hišo trgovca Ko-

Dr. Marinković in Davidović sta odšla po tej konierenci v demokratični klub, dr. Korošec pa na dvor v avdienco. Tako on kakor tudi ostali vladni prvaki so odklonili vsako izjavo, domneva pa se, da je dr. Korošec že predložil kralju listo novega kabineta.

Glede oseb, ki bodo v novi vladi, podrobnosti še niso znane. Govori se, da je Andra Stanić, ki mu je bil ponujen notranji portfelj, sploh odklonil vstop v vladno, dr. Lazarja Markovića, ki sta ga forcirala Vukičević in dr. Korošec, pa so odklonili demokrati, ki se protivijo tudi dr. Stojadinoviću kot finančnemu ministru.

Od demokratov ostanejo v vladi dr. Marinković, Grol in dr. Šumenković, mesto Miovića in Pere Markovića pa prihajajo v poštev dr. Angelić, dr. Pečić in Kosta Timotijević.

Mnogi radikali očita Aci Stanojeviću, da je samo on s svojo neodločnostjo omogočil, da je prišel Vukičević preko dr. Korošca zopet na površje.

BEOGRAD, 26. julija. Dr. Korošec je bil pri kralju v avdienci do 14. ure. Tudi po avdienci ni hotel dati novinarjem prav nobene izjave, iz česar se sklepa, da danes dopoldne še niso bile premagane vse težkoče za sestavo njegove delovne vlade.

žuharova bomba. Človeških žrtev k sreči sicer ni bilo, zato pa je materialna škoda tem večja. Policija je uvedla takoj preiskavo. Našli so še eno bombko, ki pa ni eksplodirala. Ako bi eksplodirali obe bombi, bi nastala nedvomno strašna katastrofa. Domneva se, da je dogodek v zvezi z medsebojnim bojem med makedonskimi revolucionarji, ker je Kožuharov pristaš Vauče Mihajlova.

Vlomilska vztrajnost.

Pri celi seriji vlovov, zlasti v stanovanja med počitnicami, se je v Mariboru že udeleževal škofjeloški rojak K. Mož si je Maribor zbral za svoje področje in ni ga mogoče spraviti proč. Tolikokrat so ga že zaprli, izgnali so ga za dobo 10 let, a se vedno zopet vrača. Ali pride sam, ali ga pa zalotijo nekje ob meji ter pošljejo v Maribor. Nedavno je v Mariboru zopet obsedel svoj zapor in ubral jo je v Avstrijo. Sedaj so ga ob povratku na meji zopet enkrat aretirali ter privedli v Maribor. Za njim se gotovo zopet privleče rep spisov o vsem tem, kar je zagrešil v Avstriji.

Nesreča vojaškega letala v Dubrovniku.

Pri vходу v dubrovniško pristanišče je padel včeraj neki naš nov hidroplan za bombardiranje v morje. Letalo je napravilo v višini sto metrov več krožnih letov, nakar je nenadoma strmoglavilo. V letalu so bile 4 osebe, od katerih sta bili dve težje, dve pa lažje ranjeni. Ranjene so odpeljali takoj v bolnico, poškodovano letalo pa so kasneje potegnili na obalo in je oddali v popravilo.

Skupščina slovenskega učiteljstva v Celju

V petek in soboto se je vršila v Celju glavna letna skupščina slovenskega učiteljstva, ki je enotno organizirano v UJU (Udruženje jugoslovenskega učiteljstva). Bila je to skupščina resnega in enotnega enodnevnega dela. Kljub silnemu pritisku vročine je vsa delegacija s številnimi gosti vztrajala ves čas pri razpravi in pridno posegala v debato.

Iz tajnikovega poročila je razvidno, da obsega ljubljansko poverjenišvo 32 sreskih učiteljskih društev, v katerih je včlanjenih 2926 članov. Članstvo je naraslo v preteklem letu za 206 tako, da je do prav redkih izjem včlanjeno vse slovensko učiteljstvo. Veliko in raznovrstno je delo, katero je izvršila organizacija v svojih društvi tekom enega leta. Zakaj izvršilo se je 160 zborovanj društev in razen tega še 360 manjših sestankov po krožkih. Povsod se je razpravljalo o pedagoških in vzgojnih vprašanjih, o samomoizobrazbi, izvenšolskem delu, o kmetijskem, gospodinskem in obrtnonadaljevalnem šolstvu, o šolski reformi in delovni šoli ter še o raznih drugih šolsko-upravnih in stanovsko-organizatorskih vprašanjih. Iz vsega tega se vidi, da se naše učiteljstvo dobro zaveda velike važnosti sedanje še vedno nekake prehodne in reformistične dobe, ko se kakor povsod tako tudi na polju vzgoje in pouka hoče priti na novo bazo. Po drugih državah se vse to veliko gibanje v zadnjih letih usmerja in izdatno tudi gmočno podpira od vlad samih. Pri nas pa si mora utirati novo pot učiteljstvo samo z lastnim trudom in z lastnimi žrtvami. To je treba tolikanj bolj poudariti, ker ravno naše slovensko učiteljstvo prednjači tudi v tem oziru ostalemu učiteljstvu v državi.

Zelo posrečena je bila v okrilju ljubljanskega poverjenišva ustanovitev »Mladinske Matic« in »Pevskega zbora«. Prva je razširila med našo mladino že v prvem letu troje dobrih mladinskih knjig v 40.000 izvodih. Pevski zbor pa je v preteklem letu priporil v Zagrebu naši pesmi občudovanje, sebi in našemu učiteljstvu pa ugled. Ta pevski zbor bomo imeli priliko čuti tudi v Mariboru in sicer že prihodnji mesec ob priliki glavne skupščine vsega učiteljstva naše države. Obe instituciji sta sicer še mladi, a se razvijata jako povoljno.

Da tak velik aparat s tolikimi in tako raznovrstnimi posli ne teče sam kljub vsemu idealnemu stremljenju našega učiteljstva, ampak potrebuje še tudi realnega mazila, je pokazalo blagajnikovo poročilo, ki izkazuje 2.449.915 Din prometa. Ta številka govori sama dovolj glasno in ne potrebuje nobenih komentarjev razen tega, da se je o računu in proračunu prav podrobno, stvarno in dokaj mirno razpravljalo polne štiri ure ter se v vseh točkah doseglo popolno soglasje.

Skupščina je bila prav dobro organizirana. To je predpogoj, ako se hoče izvršiti v razmeroma kratkem času toliko podrobnega dela. V petek se je najprej vršila seja širšega sosveta. Potem pa so se sprejela poročila funkcionarjev. Po poročilih so se izvolili razni odseki in sicer: gospodarski, šolskoupравни, tiskovni, za nadaljevalno šolstvo, za samomoizobrazbo in šol. reformo, za pravila, za obmejno šolstvo in za organizatorska vprašanja. Ti odseki so delovali vse popoldne in nekateri še notri v noč v mestni deški šoli. Tam so se podrobno pre-

tresali zelo številni predlogi, ki so prišli drugi dan v razpravljanje pred delegacijo. Tako je bilo možno, da se je vse raznoliko delo opravilo prav podrobno in razmeroma v kratkem času. Delegacija je zborovala v dvorani Celjskega doma.

Skupščina je stoje poslušala svojega poverjenika, ko je izražal bratskemu hrvaškemu narodu s toplimi besedami sožalje radi dogodkov 20. junija in zaklicala padlim žrtvam trikratni »slava«. Nj. V. Kralju je poslala brzojavno izraz udanosti in istotako je pozdravila predsednika skupne organizacije g. Vlado Petrovića. Seveda ni mogla iti tiho mimo dogodkov, ki so upravičeno razburili v zadnjem času ne samo slovensko, ampak vse jugoslov. učiteljstvo ter se je o njih razpravljalo skoraj v vseh stanovskih organizacijah državnih nameščencev v državi. Z raznimi nelepimi mahi, aji, aji se je bilo namreč posrečilo gotovim ljudem spraviti poverjenika g. Škulja in urednika »Uč. Tovariša«, g. Dimnika v disciplinsko in sodno preiskavo, ker sta kot funkcionarja organizacije javno bičala nepravilnosti, katere so se dogajale med članstvom po prosvetni upravi. Zdi se, da se je hotelo s tem med stanovsko ujedinjeno slovensko učiteljstvo od gotove strani zopet vreči jabolko razdora. Ta naskok pa se je ob zavednosti učiteljstva zelo klaverno ponesrečil. Skupščina je z ogorčenjem in soglasno obsodila take metode ter dala preganjanim najlepše zadoščenje.

Naj bi v Celju storjeni sklepi našega učiteljstva rodili njemu samemu in našemu narodu obilno sadu!

Dečja počitniška kolonija na Pohorju.

Starši se obveščajo, da je odhod dečjske počitniške kolonije k Sv. Martinu na Pohorju pod vodstvom gospodične Razborškove določen na ponedeljek, dne 30. t. m. ob 8. zjutraj z mestnim avtobusom izpred lekarne sv. Aneha na Glavnem trgu. Istega dne ob 12. uri dopoldne se vrne dečjska počitniška kolonija in sicer se bosta mestna avtobusa ustavila pred mestnim fizikatom, Fračiškanska ulica št. 8., kjer se bodo dečki takoj tehtali.

Nezgoda voznika.

Hlapcu Milanu Berdajsu iz Melja, ki je prevažal s kolodvora tovore, se je sinoči pred kolodvorom splašil konj ob ropotu cirkusovih motorjev. Ko je hotel splaseno žival pomiriti, je dobil močno brco v desno nogo. Rešilna postaja mu je nudila prvo pomoč.

Vlomilci iz Medmurja.

Varnostne oblasti imajo v evidenci velik vlomilski in tatitski pohod, ki je bil nedavno izvršen v Stročji vasi v območju orožniške postaje Ljutomer. Tolpa vlomilcev je obiskala najprej posestnika Kosija, kjer je pokradla več oblek. Potem je vlomila v Rojnerjevo gostilno, kjer je bila pa prepojena. Vlomilec se je tudi zdelo, da so preslabo opremljeni z orodjem in takoj so se napotili v Vaščico v Ščayničarjevo kovaško delavnico, kjer so ukradli kladivo in pivo. Potem so še iste noči vlomili v Svetkovo gostilno v Globoki ter popili in odnesli okrog 30 litrov vina. Tolpa je prišla iz Medmurja, kamor se je tudi umaknila.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Smrt in zmagovalci smrti

SMRT V DRAVSKIH VALOVH. — ČE SO POZABLJENE ŽRTVE, NAJ NE BODO POZABLJENI REŠITELJI.

Maribor, 24. julija.

Vsako poletje, ko ljudi v hudi vročini iščejo olajšujoči hlad v vodi, zahteva smrtne žrtve. Tako je bilo in bo. Nobeni predpisi in nobena javna skrb ne more tega preprečiti. Maribor je letos slabo oskrbljen z urejenim kopališčem, ljudje si za kopanje sami iščejo prostore, kar bi se tudi dogajalo, če bi bil že izvršen načrt kopališča pri Kamnici, — in nesreče se godijo, kakor so se in kakor se še bodo.

Človek ne ve, kje ga čaka smrt. Tako je urejeno in za človeštvo je tako gotovo najbolje. Kaj bi počeli ljudje, če bi videli pred seboj svoj konec! Tako je pa mnogim dano, da srečno zginijo v njem.

To nedeljo je našel smrt nenadoma v dravskih valovih mladenič Zamut, teden dni poprej mož in oče Berghaus, med tednom nežen deček v Sv. Lovrencu, prvi res spomladanski dan aprila je pa pokopal v Dravi petorico: odrasle, mladeniške in nežno-dečje...

Vsi so šli v smrt brez slutnje, ravno življenska sila in radost jih je zvalila in poslala na to pot. Šli so in niso se vrnili. Bogzna, kdo pojde še vse za njimi.

Vsaka nesreča vznemiri, posebno pa smrtna. V rodbino vrže smrt vrzel in rano, nad njo se pa zgostijo tudi drugi ljudje že vsled tega, ker se spominjo na svoj konec. Mnogo ljudi bi na svoj neizogibni konec nikdar ne mislilo, če ne bi od časa do časa videlo in čulo, da končajo drugi. Kaljen in porušen mir posameznika je glavni povod velikega strahu pred naglo smrtjo kljub vsej njeni prednosti pred smrtjo po dolgem hiranju.

Vsaka smrtna nesreča pri kopanju daje mnogo snovi za debate o kopanju — za in proti, o plavanju, o posebnih lastnostih Drave in drugih vod, o močeh in hibah telesa ter tako naprej o desetem in stoterem. Končno je debate kraj in žrtev je polagoma pozabljena.

Človek zapusti le toliko spomina, kolikor si ga je zgradil v življenju z udej-

stvovanjem svoje osebnosti. Pozabljen je življenski zakon. Tako je urejeno v življenskem toku od začetka do konca.

Pri vsem tem pa mora tudi največji realist in egoist priznati, da ni prav, če se ob vseh nesrečah ne posveti prav nobena pozornost ljudem, ki so junaško nastopili proti smrti ter ji še v zadnji sekundi iztrgali žrtve.

Če se radi življenja pozabijo smrtne žrtve, se ravno radi življenja ne smejo pozabiti junaški nasprotniki in zmagovalci smrti.

Z neupoštevanjem teh junakov in bojevnikov se mnogo greši nad življenjem. Ljudje, ki priskočijo v senzacionalnih zadevah in nesrečah na pomoč, stavijo ravno tako svoje življenje na kocko, kakor oni tihi in skromni junaki, ki pomagajo kakemu revežu tu pri nas iz dravskih valov. Tveganje in junaštvo je pri enih in drugih popolnoma enako.

V nedeljo popoldne je rešil brodar Ivan Merdavs iz valov sedemletnega dečka. Nekaj tednov poprej je vrnil v življenje obupano Miciko, dečko iz Prekmurja. Nekaj požrtvovalnih in junaških del je pa izvršil poprej. Kamniški posestnik Ivan Hej st., ki je 10. aprila ob strašni katastrofi pri Felberjevem otoku rešil posestnika Ivana Bančiča iz Rošpoha in njegovo hčer Foško, je bil tedaj že deseti življenski rešitelj.

Ob vseh teh slučajih se popiše mnogo uradnega papirja. Za mrtve je vse to odveč, nobena oblast jih ne vrne v življenje. Čudno, življenju škodljivo in za človeško skupnost neprimerno je pa to, da rešitelji življenja in zmagovalci smrti po vseh uradnih ugotovitvah ne dobijo nobenega priznanja za svojo največjo požrtvovalnost. To je nevhvaležno in kakor že rečeno tudi škodljivo. Če se živemu svetu zamolčijo primeri junaštva, je to brezdvomno velik greh nad življenjem.

V času primicij . . .

NOVE MAŠE NEKDAJ IN DANES. — POSEBNOST SLOV. GORIC. — PRIMICIJE V LITERATURI. — ŽIVLJENSKA TRAGIKA NOVOMAŠNIKOV.

Maribor, 26. julija.

Primicije ali nove maše so nekdanje v panonski Sloveniji spadale med največje slavnosti. Dandanes so časi drugačni in tudi ljudje so se spremenili, zato so nedelje okrog Jakobovega povsem običajne, le tuintam se še te dni pripravljajo na skromno novo mašo, odgovarjajočo novim razmeram.

Pred deceniji je bilo še vse drugače. »Ako tudi podplate razdereš, nove maše ne zamudi!« so rekli ljudje od blizu in daleč. Vse, kar leze in gre se je že na predvečer zbiralo na domu primicijantov. Na trati ali v sadonosniku so postavili poseben šotor ali uto za več sto gostov, ki so bili deležni vseh dobrin, darovanih od sosedov, znancev in prijateljev. Saj so se vsi že od zime sem pripravljali na veselje dan. Purani, race in druga pitana kuretna, včasih še celo mastni pujski in teleta, vse to je bilo namenjeno slavnostno gostijo. Za zamakanje vseh dobrot je skrbela »žlahta« z barijami, čutarami in polovnjaki dobre, že več let shranjene vinske kapljice. Mladenci cele fare so se neumorno postavili v službo vaše slavnosti z bistrimi konjiči, vpreženimi v lepo okinčane vozove. Dekleta so pa že več tednov pred jutranjim svitom spletala vence v večjo čast in slavo novega »gospoda«, čegar posvečenje je daleč naokrog oznanjalo zvenenje in veselo streljanje.

V slovenski književnosti imamo več lepih opisov slovenskih primicij, posebno v »Dr. Škrobarju« najdemo klasičen primer slovenjgoriške nove maše, ki je največje veselje vse župnije, ko vidi svojega rojaka kot novega »gospoda« služiti novo mašo. Velika je radost botrov, ko gledajo pred oltarjem otroka, ki so ga oni k krstu

nosili, še večje je veselje staršev, če iz novoposvečenih rok lastnega sina sprejmejo verska tolažila, ponos cele fare je sin, ki je nastopil tako častito službo. Nasprotno je pa tudi največja sramota za ves kraj, če si je njihov miljenec-bogoslovec »premisli« postati »gospod« in je pobegnil v svet, kljub vsem lepim načrtom roditeljev in cele »žlahte«. Prokletstvo domače grude mu je zasigurano, usoda desetega brata — zapečateni . . .

Res so v Slovenskih goricah župnije, ki so »dale« po 20 in še več mašnikov. Kdor pa pozna razmere na vasi, pozna tudi ves oni aparat, ki je na delu že od najnežnejše mladosti varovančka, da skrbi za brezposojno uresničenje vseh želj župnika, na videz — staršev. In baš ta brezobziren pritisk je mnogim našim rojakom povzročil brezmejno življensko tragiko . . .

Povojna doba je ljudi tudi v tem oziru nekoliko iztreznila. Čeravno so še na delu vse tajne sile, vendar mladina ni več v toliki meri vdana tujim vplivom, zato ves aparat ne doseže več tistih uspehov, kot pred leti. To dokazuje število vsakoletnih primicij, ki je pri nas silno padlo, kar pa je le zdrav pojav nove dobe.

Strela ubila moža in ženo.

V sredo popoldne je bilo v Mostarju močno neurje, spremljeno z grmenjem. Med silnim bliskanjem in treskanjem je nenadoma treščilo v hišo Josipa Brkana. Strela je šla skozi dimnik in štedilnik ter je ubila Brkana in njegovo ženo. Da bo nesreča še večja, je nastal kočno šegen, tako da so ostali hišni prebivalci le z največjimi težkočami rešili nesrečnega otroka, ki je ostal brez staršev. Hiša je zgorela do tal.

Mariborski in dnevni drobiš

Srezki odbor SDS za Maribor, mesto in okolico

ima jutri 27. julija ob 20. uri v dvorani hotela »Pri zamorcu« svojo sejo, na kateri poroča narodni poslanec dr. Pivko. Pristop imajo vsi člani.

Slikar Iv. Vavpotič v Mariboru.

V Maribor je prispel akademični slikar g. Ivan Vavpotič, ki je prevzel naročilo zbornice za trgovino, obrt in industrijo, da naslika naše mesto za zbornično sejno dvorano v ljubljanski palači TOZ. G. Vavpotič si je včeraj zbral mesto, s katerega bi bil Maribor najznačilnejši in ga bo menda slikal z desnega brega Drave, tako da pride do veljave državni most s tipičnim starim mestom in levim bregom Drave. —

Raznašanje mariborske pošte.

se je po prevratu znatno skrčilo, kar je zlasti v centru mesta v veliko gospodarsko škodo. Zlasti ovira gospodarsko prometno poslovanje dejstvo, da raznašajo pošto, ki jo pripeljejo popoldanski brzovlaki iz Beograda, Splita in Ljubljane, šele naslednji dan, čeprav so imenovani vlaki že ob 15. uri v Mariboru. Tudi vlak iz Prekmurja prihaja s pošto kmalu po 15. uri in v poletni sezoni prav tako madžarski brzovlak, celo pred 14. uro pa praški in dunajski brzovlak — a od vseh teh dobi občinstvo pošto šele naslednji dan v roke. Po spremenjenih razmerah s prevratom pa je Maribor najhuje prizadet radi tega, ker ima vendar glavne posle s središčem Slovenije — Ljubljano in centrom države — Beogradom, a se ravno ta pošta najdalje zadrži v uradih in pride šele skoro 24 ur po svojem prihodu v Maribor v roke naslovniku. To je v današnjem času modernega prometa naravnost neodpustna in nezaslusna cokolja v poštnem poslovanju. Lani so nekoč že skušali priti temu v okom na ta način, da so pismonoše kasneje raznašali; to pa se ni moglo obdržati, ker imajo brzovlaki zlasti o počitnicah, pa tudi sicer pogosto velike zamude. Ne preostaja torej drugega, kot da se pomnoži osebje, kar bi po naših informacijah novi g. upravnik rad izvedel in zmoderniziral mariborsko dostavljanje pošte, za kar pa manjkajo potrebni — krediti. Želeti je, da se za stvar zavzamejo najbolj prizadete gospodarske korporacije in pa narodni poslanci, ki jih je precej v Mariboru. Večkratno dostavljanje pošte je treba vsakor uvesti. —

Zopet mestni park.

Mariborske novice se zadnje čase intenzivno bavijo z mestnimi javnimi nasadi, kar znači, da se meščanstvo vedno bolj zanima za olupšavo in pa higijeno mesta. Večkrat je javnost opozarjala že tudi na obupno stanje potoka, ki teče skozi park in bi bil lahko mestu v poseben kras. Struga pa je žal v tako žalostnem stanju, kakor najgrši potok v kmečki vasi, kjer je ravno tako polno vsakojake navlake, ki razširja smrad in kvari najprimivnejši estetski čut. Lani je mestni gradbeni urad uvidel nevzdržnost tega stanja, ter je del tega potoka že popravil z oblubo, da bo letošnje pomlad nadaljeval z delom. Lani je bilo delo težavno, ker je tekla voda; sedaj pa je struga že precej časa prazna in je sploh vreme izredno ugodno za vsa potrebna dela, — toda za razdrapani potok sredi ljubkega zelenja se nihče več ne briga, čeprav bi to delo gotovo lahko opravil gradbeni urad z malimi stroški, nedvomno z manjšimi kot kdaj pozneje v hladnem deževnem vremenu. Sto in sto prijateljev parka želi, da bi bil ta nasvet zadnji. —

Pogreša se

že par tednov delavec Ivan Pečnik. Nazadnje je bil zaposlen v Laškem, kjer je pa delo prenehalo ter je ženi dejal, da gre za poslom v Maribor. Ker se ni več javil, ga je prišla žena z detetom danes iskat v Maribor. Zglasila se je pri horizi dela, kjer pa moža nimajo v evidenci. Žena odpotuje v rojstni kraj Sv. Marjeto ob Pesnici, kamor naj bi se ji poslala poročila o pogreščancu.

Iz oblastnega odbora.

Sportnemu odseku Sveta slušateljev ljubljanske univerze je nakazal mariborski oblastni odbor za udeležbo ljubljanskih akademikov na I. študentski olimpijadi v Parizu podporo 6000 Din. Na isti seji v torek zvečer so bile dovoljene še naslednje subvencije: mariborski podružnici SPD 19.000 Din, celjski 14.000 Din, ruški 9000 Din, mežiški 5000 Din, konjiški 3000 Din; okrajnim zastopom Marenberg 15.000 Din, Slovenska Bistrica 25.000 Din, Ljutomer 15.000 Din, Konjice 22.500 Din in občini Črna 30.000 Din — vse za popravila cest oziroma mostov.

Mariborski občinski svet.

Na dnevnem redu seje občinskega sveta, ki se bo vršila dne 2. avgusta, so med drugimi sledeče točke: Prispevek za aerodrom v Mariboru in določitev enega člana v ožji odbor; protest gostilničarske zadruge proti obstoju uradniške menze; pogodba z reflektanti na delavsko kolonijo; predlog za napravo kolektivne pogodbe med delavci in mestno občino; regulacija Strossmajerjeve ulice; čakalnica avtobus-podjetja na Glavnem trgu; razpis natečaja za kopališče na Felberjevem otoku; popravila mestnih trotoarjev; gradnja javnega stranišča pod rotovžem; uvedba smernih mesečnih kart v avtobusnem prometu; delovna obleka mestnih soferjev; adaptacija novih prostorov Protituberkulozne lige, nakupi parcel in razne prošnje za podporo.

Popravilo vojašnice kralja Petra.

Komanda dravske divizijske oblasti — inženjerski oddelek — v Ljubljani razglašja, da se bo vršila dne 9. avgusta ob 11. dopoldne prva ofertalna licitacija v skrajšanem roku, za generalno popravilo kasarne kralja Petra I. v Mariboru — kadetnica. Predračun in natančnejši pogoji so interesentom na vpogled v pisarni inženjerskega oddelka dravske divizije v Ljubljani od 8. do 12. in od 16. do 18. ure, deloma pa so razvidni iz oglasa v mestnem vojaškem uradu v Mariboru, Slomškov trg 11 med uradnimi urami.

Državna skupščina U. J. U. v Mariboru.

Obveščamo tem potom vsa okrajna učiteljska društva, da bomo razposlali legitimacije za delegate, potrdila za četrtnsko vožnjo in članske karte takoj, ko jih prejmemo. — U. J. U., poverjenišvo Ljubljana.

Klub »Kulisa«.

katerega tvorijo mariborski gledalci igralci na počitnicah, nastopi v soboto in nedeljo zvečer z igro »Ljubimkanje« (A. Schnitzler) prvič v Sv. Lovrencu na Pohorju, drugič pa v Rušah.

Revija slovenskih in kočevskih narodnih noš.

Kot lansko leto v jeseni, tako priredi uprava ljubljanskega velesejma tudi prihodnje letošnje jesenske prireditve »Ljubljana v jeseni« revijo narodnih noš, ki se bo vršila v nedeljo, dne 2. septembra popoldne. Vsakdo, ki je v posesti narodne noše, naj se takoj javi z dopisnico velesejmski upravi in navede nošo. Posebno dobrodošlo so skupine iz posameznih okrajev. Popoldne bo odhod z godbo po sejmišču. Desettisoči gledalcev se bodo radovali ob pogledu na krasne in pester narodne noše. Vsakdo naj pripomore k vsakoletnemu prazniku narodnih noš. Lepe noše bodo odlikovane. Legitimacije za prost vstop na sejmišče in znižano vožnjo pošlje uprava prijaviteljem udeležencem brezplačno. Prijavite se nemudoma.

Velika tatvina kuretnine v okolici.

Maribor in okolica živita kljub pasjim dnem v znamenju cirkusa, ki z velikimi plakati naznanja produkcije in ogled 500 živali od slona do eksotične kure. Magdalenski park je ves dan natrpan radovedne publike. Najbrž so pod dojmom te mariborske senzacije preteklo noč neko družbo »prijateljev živali« zamikale skominde, da so si izbrali okoliške kurnike za svoje »produkcije«. V Reiserjevi vili v Pekrah so odnesli g. Fišerju 28 pitanih kur z mnogimi piščanci, več gosi in puranov — torej izdatno menažerijo kuretskega rodu. Žandarmerija v Studencih zasleduje vnete prijatelje kurje pečenke in upa, da se ji posreči privedi bogat plen nazaj lastniku.

Dr. Fran Marinič

ne ordinira do konca avgusta. 1432

Ameriška reklama

Severo-ameriška unija je dežela organizirane reklame. Zelo razvita reklama je razumljiva iz gospodarskega vidika. Producira se mnogo in je velik boj za konzumente. Poleg običajne reklame so pa tudi napisi in slike vseh vrst, ki imajo namen pouka in vpliva v vsakem oziru. Reklama te vrste je samo še v današnji Rusiji bolj razvita. V Ameriki se budi z reklamo zanimanje za vse, kar je važnega v javnem življenju: za postave, higijeno promet, davke itd. Tako n. pr. vidimo v bankah napise: »Če vzameš komu denar, je to zločin. Ali veš, koliko let te to stane?« Na cestnih ovinkih so slike razbitih avtomobilov in vozov, zraven pa napisi: »Počasi vozi, ali pa boš stal v eni minuti pred Bogom!«

Pri davkarji: »Ta je davke v redu plačal ter dosegel čast in premoženje, oni je pa sleparil in prišel v ječo.« Po železnicah ni tablic s pri nas običajnimi napisi, kaj je vse prepovedano, temveč povsod visijo pisane slike, ki ponazorijo škodljivost pljuvanja po tleh, nagibanja skozi okno itd. Voznikom delijo listke s pregnantnimi sličicami in napisi: »Ali hočeš biti povozen? Drugi tudi nočejo, da bi jih ti povozil.« V vozovih in javnih prostorih napadejo takorekoč človeka sledeči napisi: »Ti mirno sediš in ne misliš, da bi znalo doma goreti.« Ali si bil tako pameten, da si zavaroval svoje pohištvo? — Ali nosiš dosti denarja? — Ali ne bi nosil rajši črke? — Ali veš, kje je še udobnejše ko doma? V hotelu NN!«

Potom reklame vršijo svojo propagando razna društva in tako je razumljivo, da je od reklame odvisno število eksistenc. Noben predmet, nobeno zdravilo ne pride v uporabo brez številnih brošur, slik in letakov, ki so z največjo skrbjo sestavljeni. Nerodna reklama — slabe slike, napake v besedilu oglasov, neumni napisi nad trgovinami, vse to je v Ameriki nekaj silno redkega. V Ameriki je reklama velika umetnost, ki se goji z vso pozornostjo. Reklamni zavodi so velika, dobro organizirana podjetja z najboljšim strokovnim osebjem in tudi uprave listov so skrbno organizirane.

Sama industrija izda na leto za oglase milijon dolarjev. Važnejši listi imajo več oglasov kot novic, revije in magazini pa napolnijo z oglasi tudi več sto strani. V Ameriki sploh ni ustanove, ki ne bi inserirala. Oglase imajo celo cerkve vsch konfesij. V cerkvenih oglasih se n. pr. pozimi napoveduje, da je cerkev zakurjena, poleti, da je prijetno hladno in nobena obredna svečanost se ne izvrši brez nastevanja kompozicij, ki se bodo izvajale.

Oglasi so v reklamah na prvem mestu. Šele za njimi pridejo slike, brošure, lepaki, letaki in svetlobna reklama, ki je v Ameriki tako razvita kot nikjer drugje. V Ameriki ni poklica, ki bi smatral reklamo vseh vrst za nekaj poniževalnega. Reklame se poslužujejo v veliki meri tudi zdravniki in odvetniki.

Državi je reklama vzgojno sredstvo, industriji sredstvo za vzbujanje zanimanja, trgovini pa pomoč v gospodarskem boju. Dežela najboljših reklame dobro razume umetnost učinkovite opozoritve. Potrebe se, kakor znano, ne krijejo samo, marveč se tudi ustvarjajo in v tem so Amerikanci res mojstri.

Neranjliivi Javanci

Karakterističen primer naivne lahkovernosti in praznoverja vzhodno-indijskega prebivalstva na otoku Javi je odkrila policija. V okraju Canbiu je stanoval bogat trgovec domačin, imenom Bardiman, ki si je pridobil na sleparski način ogromno premoženje. Prodajal je namreč lahkovernemu ljudstvu za drag denar razne »svete ptice« in je tako živel na udoben način. Čeprav domačini na Javi že vedo za gramofon, radio, telefon in druge pridobitve moderne tehnike, vendar so še močno zaostali, posebno kar se tiče praznoverja. To slabost je znal Bardiman izborni izkoristiti. Zadnje čase pa je policija nekoliko bolj budno pazila nanj. Vendar pa mu ni mogla ničesar dokazati, ker so njegovi »verniki« strogo molčali. Zadnje čase se je mnogo govorilo celo o tem, da je Bardi-

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja napravila najboljšo izkušnjo, če je poizkušala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi nesnago. Zjutraj je najbolje, če se za čisto kratko kuhanje perila vzame

Schichtovo Terpentin milo

man osnoval pravo sekto. Za drag denar je poučeval svoje vernike v raznih molitvah, s pomočjo katerih naj bi postali neranjliivi. Oni so prinašali denar, on pa jih je učil te molitve. Tako je šlo nekaj mesecev, dokler se nista dva Javanca pošteno stepla in se je pri tej priliki pokazalo, da ta molitev čisto nič ne pomaga. Oba sta se namreč močno oklala z nožem in zelo krvavela. To je bilo tudi vzrok, da so tudi ostali domačini izgubili vero in zaupanje v moč dotične molitve, ter naznanili Bardimana policiji, ki ga je vtaknila v zapor.

Usodno proročanje Indijanca

Ko je prišel parnik »Aquitania« v пристanišče Southampton, se je zgodil tragičen slučaj. Popularni kapitan James Charles se je namreč nenadoma zgrudil na poveljniškem mostu in obležal mrtev. Preiskava je dognala, da se je pred odhodom iz Newyorka razgovarjal na parniku z nekim Indijancem, ki mu je prorokoval, da se ne bo več vrnil živ domov. Stari kapitan se mu je smejal, čim pa se je pričel parnik premikati, je postal kapitan vedno bolj zamišljen. Poprej velik šaljivec, se na vsej poti sploh z nikomur ni razgovarjal, razen, kadar je izdajal povelja. Častniki so kmalu opazili, da postaja njihov kapitan vedno bolj bled in da mu je slabo. Ko so se približali luk, je kapitan na poveljniškem mostu nenadoma dvignil roke, kakor da se izroča usodi in se v tem hipu zgrudil mrtev na tla. To je pač še en dokaz, kako škodljiva je avtosugestija in kako lahko uniči tudi energijo in živce zdravega človeka in kako često lahko dovede svoje žrtve tudi v smrt.

Ples starcev na račun revolucije

Kakor vsako leto, se je tudi letos dne 14. t. m. v Franciji zelo svečano proslavila obletnica francoske revolucije. Največje slavnosti in največje navdušenje pa je bilo seveda v Parizu. Kakor znano, plešejo ljudje ta dan sredi ulice in uživa posebno mladina v tej svobodi. Nekaj posestnik bara je prišel na originalno idejo, da priredi plesno svečanost tudi za parčke nad 50 let. Pred njegovim lokalom in v baru samem so plesali samo stari ljudje in sicer: mazurko, polko, valček in četvorko, ter sploh same pleske, ki so jih nekoč plesali naši roditelji. Seveda je podjetni lastnik bara zaslužil pri tem lepe vsote denarja, vrh tega pa je postal njegov lokal še popularen. Od tega dne so namreč starejši ljudje začeli stalno zahajati v ta bar, kjer plešejo sedaj vsak dan starinske pleske.

Orožniško poročilo.

— Ker noče imeti z gori omenjenim človekom noben pošten prebivalec našega kraja nikakih stikov več, sem se čutil dolžnega, da se jaz malo popečam z njim.

Meso iz lesa

Na kongresu nemških kemikov v Berlinu je imel profesor dr. Bergius veleznimivo predavanje o uporabi premoga in lesa. Ta učenjak je izumel metodo, po kateri se lahko premog spremeni iz trdne v tekočo obliko. Od premoga je razširil svoje raziskovanje na les ter dognal, da bi se dalo kemično ogrodje lesa tako preurediti, da bi prešlo v prebavljive ogljenčeve hidrate, ki so bistvo mesa kot hrane. Pridobivanje sladkorja iz lesa se je profesorju že posrečilo in naslednja stopnja je sedaj po njegovem mnenju sprememba lesa v nadomestek za meso. Če se to posreči, bodo nastale v svetovnem gospodarstvu velike spremembe.

Živali in alkohol

Slon, medved, konj, pes in še nekatere druge živali imajo rade alkohol. Medvedi in opice pijejo pivo, kokoši pa rade jedo razno sadje, zlasti višnje, ki so se namakale v žganju. Iz mnogih zooloških vrtov in cirkusov se pripoveduje o slonih, katerim se je alkohol tako priljubil, da poskušajo razne zvijače v nadi tega užitka. Bolnemu slonu dajejo žganje in slon se potem večkrat napravi bolnega, da bi prišel do dobrega požirka. Ponekod lovijo opice s pijačo. Ob robu gozda postavijo lovci sod žganja. Opice pridejo, pijejo ter se tako opijani, da se dajo od ljudi brez odpora odpeljati. Človeka imajo menda za svojega tovariša ter torkljajo nič hudega sluteč z njim naravnost v kletko.

Legitimacije za berače

Odbor za pobijanje beračenja v Vilni na Poljskem je uvedel prisilno registracijo vseh beračev in postopajev v vilen-skem okrožju. Vsaki registrirani berač dobi posebno legitimacijo s fotografijo. Odbor namerava nadaljevati svojo akcijo v tem smislu, da bodo vsi registrirani berači nameščeni v raznih humanitarnih zavodih, ali pa se jim bo izplačevala podpora. Registracija pa more roditi seveda tudi zle posledice. Izraža se že bojazen, da se bodo berači, čim dobe legitimacije, organizirali v strokovne organizacije, ki bodo vodile boj proti mazaški konkurenci in proti prestopanju ljudi iz drugih manj rentabilnih poklicov v njih — beraški poklic.

Koliko časopisov je na svetu

Izračunali so, da je danes na svetu okroglo 80.000 časopisov in da jih je bilo pred 30 leti za dobro polovico manj. Na Evropo odpade 37.000 listov, pred 30 leti jih je bilo pa 20.000. V Ameriki izhaja 27.000, v Aziji 7860, v Avstraliji 900, v Afriki pa 250 listov. Največ listov imajo Zedinjene države, potem pridejo po vrsti Nemčija, Anglija, Rusija itd.

Spominjajte se CMD

Sport

I. ŠTUDENTSKA OLIMPIJADA

se bo vršila v Parizu od 9. do 17. avgusta t. l. o priliki kongresa mednarodne študentske konfederacije. Na sporedu so naslednje sportne discipline: lahka atletika, sabljanje, nogomet, plavanje, tenis in morda tudi rugby ter veslanje. Prijavili so se za olimpijado tudi naši akademiki, ki baš te dni hitijo z nabiranjem podpor za kritje potnih stroškov. Ker so nekatere naše korporacije pokazale popolno razumevanje za važnost reprezentiranja našega akademikega sporta v inozemstvu — mariborski oblastni odbor je dovolil podpore 6000 Din, mariborska mestna občina 500 Din — je tudi udeležba ljubljanskih akademikov v Parizu skoro zagotovljena. Jugoslovanski visokošolci bodo tekmovali v nogometu, lahki atletiki, tenisu in plavanju.

MOLNP—službeno.

Gospodu Josipu Laznički, dosedanjemu tajniku MOLNP, se izreka najlepša zahvala za njegovo vestno sodelovanje. — Za novega tajnika se kooptira g. Kurnik. — Prihodnji pondeljek odpade seja in bo sklicana kasneje pravočasno.

Nogomet v nedeljo.

Kljub temu, da se je letošnja pomladanska nogometna sezona pričela zgodaj kot še nikdar — saj je ležal v Ljudskem vrtu še sneg, ko so se odigrale prve tekme — vendar ne počivajo nogometaši niti sedaj v najhujši vročini. V Mariboru ni nedelje brez nogometne tekme. Tako bomo imeli tudi prihodnjo nedeljo 29. tm. na igrišču Železničarja dve tekmi, in sicer nastopita ob 18. prvi moštvi SK Železničarja in SD Rapida v svojih najmočnejših postavah, kar bo vzbudilo nemalo zanimanja. Predtekmo bosta igrali istotam rezervi obeh moštev.

Lahkoatletski meting v Ptuj.

SK Ptuj, ki ima med vsemi klubi mariborskega okrožja najbolj razvito lahkoatletsko sekcijo, priredi v nedeljo 29. tm. velik lahkoatletski meting, ki bo menda največji v Sloveniji. Klubu je prispelo veliko število prijav. Med drugimi se udeležijo mitinga aktivno tudi SK Ilirija, ASK Primorje, ISSK Maribor, ASK Zagreb, Gradjanski itd.

Medmestna tekma Ljubljana—Maribor.

Koncem prihodnjega meseca se odigra revanšna medmestna nogometna tekma Ljubljana—Maribor v Ljubljani. Ker je poslednje srečanje končalo z zmago Maribora, bodo topot ljubljanci gotovo napeli vse sile, da odnesejo častno zmago.

Rusolasci

(The Red — headed Leaguer).

Angleški napisal A. Conan Doyle. Poslovenil K. Savec.

»Lejte, kdo bi si bil mislil kaj takega!« se je nahajljal gospod Jabez Wilson. »Prej sem mislil, da ste povedali bogve kako skrivnost, zdaj pa vidim, da je bila vsa stvar jako preprosta.«

»Watson«, se je nasmehnil Holmes, »zdi se mi, da ni dobro razlagati, 'Omne ignotum pro magnifico', veste, in moj skromni ugled bo trpel, če bom tako odkritosrčen. Ali oglasa ne morete najti, gospod Wilson?«

»Da, pravkar sem ga izteknil,« je odgovoril rusolasec in vrtal s prstom v sredino stolca. »Tule je. S tem naznanilom se je začelo. Le preberite si beležko, gospod.«

Vzel sem mu novino iz rok in čital nastopni oglas:

»Rusolasci! V smislu oporoke rajnega Jezekija Hopkinsa iz Libanona. Perm., U. S. A., se razpisuje natečaj za člana naše Zveze; le-ta plača štiri funte na teden za delo, ki se obavlja le navidez. Sprejemajo se le nad enindvajset let stari, telesno in duševno zdravi rdečelasi možje. Potrudite se osebno v ponedeljek ob enajstih k Dunkanu Rossu, ki ga najdete v uradu Zveze, 7, Pope's-court, Fleet-street.«

»Za pet ran božjih, kaj pa naj to pomeni,« sem vzkliknil, ko sem bil dvakrat prebral nenavadni oglas.

Holmes je mencial v svojem naslonjaču in se muzal, kakor je delal vselej, kadar je bil dobre volje.

»Ta oglas je tak, kakor bi prihajal iz devete dežele, kaj ne?« je povzel. »In sedaj pa le živo, gospod Wilson, in povejte nam vse o sebi, o svojem gospodarstvu in o tem, kako je oglas učinkoval na Vaše gmotne odnose. Prej pa naj si doktor zabeleži ime in nadnevke novine.«

»Jutranja kronika« je od 27. aprila 1890. Baš pred dvema mesecema je izšla.

»Prav dobro. No, gospod Wilson?«

»Naj pa bo! Kakor sem Vam že povedal, gospod Sherlock Holmes,« je začel pripovedovati Jabez Wilson in si otiral čelo, »imam majhno zastavljalnico blizu osrednjega mesta. Podjetje ni bogve kako sijajno in v zadnjih letih me je jedva redilo. Včasih sem imel po dva pomočnika, sedaj pa zdelujem prav lahko z enim in še tega bi težko plačal, da sene zadovoljuje s polovico plače, ker se hoče v poslu izuriti.«

»In kako je skromnemu mladeniču ime?« je vprašal Sherlock Holmes.

»Za Vincenta Spauldinga se piše, a za mladeniča ga ne smemo baš kregati. Težko je uganiti, koliko let ima. Spretnjšega pomočnika bi si ne mogel želeli, g. Holmes; in prav dobro vem, da bi si fant

lahko našel boljšo službo, ki bi mu nesla dvakrat toliko, kolikor zasluži pri meni. Končno pa — če mu plača zadostuje, čemu bi ga kazil s takimi razmatranji?«

»Saj res! Zdi se mi, da ste srečen človek, ko imate pomočnika, ki Vam služi za tako ponižno mezdo. Gospodariji, ki bi se mogli v današnjih dneh pohvaliti s tako družino, so prave bele vrane. Lahko bi trdil, da je Vaš pomočnik prav tako znamenit kakor Vaš oglas.«

»Oh, saj fant tudi ni brez hib,« je vzdihnil gospod Wilson. »Nikoli še nisem videl človeka, ki bi bil tako zaverjen v fotografijo! Nenadoma skoči in zgrabi kamero, fotografira, kar ga zanima, potem pa steče v klet, kakor kunec v svoj rov, in razvije sliko. To je največji pogrešek mojega inače dobrega delavca; drugih strasti pa nima.«

»Dejal bi, da je še vedno pri Vas, kaj?«

»Da, gospod. On in štirinajstletna deklica, ki mi kuha skromno kosilce in pospravlja stanovanje — to je vsa moja družina; vdovec sem, veste, in nimam obitelji. Prav mirno živimo, gospod, in če nič drugega nimamo, smo vsaj pod streho in odplačujemo svoje dolgove.«

»Prva stvar, ki nas je vznemirila, je bil tisti oglas. Baš osem tednov bo tega, kar je prisopihal Spaulding s temle časnikom v roki v urad in vzkliknil:

»Škoda, gospod Wilson, da mi Bog ni dal rusih las!«

»Kaj bi pa z njimi?« ga pobaram.

»Kaj?« se začudi. »Lejte, že spet je razpisano mesto pri Zvezi rusolasi mož. Srečen tisti človek, ki ga dobi. Mislim, da je več mest kot prosilcev, in poverjeniki so v hudi zadregi, ker ne vedo, kam z denarjem. Ko bi le moji lasje hoteli izpremeniti barvo, kako udobno bi lahko živeli!«

»No, kaj pa imate takega?« ga vprašam. Vidite, gospod Holmes, po navadi ostajam doma. Moji klienti sami prihajajo k meni, ni mi jih treba iskati; zato pa včasih minejo kar celi tedni, preden prestopim prag svoje hiše. Nikoli nisem mnogo vedel o tem, kar se v svetu godi, in hvaležen sem vsakomur za novico, in bodisi še tako neznatna.

»Ali še nikoli niste slišali o Zvezi rusolasi mož?« se je začudil in me debelo pogledal.

»Nikoli.«

»Temu se pa res čudim! In baš Vi bi se lahko potegovali na tako mesto.«

»Koliko pa nese?« poizvedujem.

»Oh, le par stotin na leto; a dela ni skoro nobenega in človek lahko opravlja obenem svoje zasebne posle.«

»Ne čudite se, da sem začel vleči na uho in loviti njegove besede; lejte, moja zastavljalnica hira že nekaj let in par stotin izrednega zaslužka bi se človek ne branil. Zato mu velim:

»Povejte mi vse, kar veste o stvari!«

»Tule berite,« mi porine časnik pod nos, »in se sami prepričajte, da ponuja

Zveza mesto; in tu je naslov urada, pri katerem se je treba oglasiti. Kolikor vem, je Zvezo utemeljil ameriški milijonar Jezekija Hopkins, ki je bil velik čudak. Imel je tudi sam rdeče lase in se je zelo zanimal za rusoglavce. Po njegovi smrti so ugotovili, da je zapustil svoje ogromno premoženje poverjenikom, ki jim je naročil, naj z obrestmi olajšujejo življenje rdečelasim ljudem. Vem le toliko, da je plača gosposka in da še toliko dela ni, da bi bilo imena vredno.«

»To je vse lepo,« sem ugovarjal, »a gotovo se bo potegovalo za ustanovo na stotine rdečelascev.«

»Ne bo jih toliko, kakor bi mislili, me je hbralil. Saj vidite, da je dobrota namenjena le Londoncem, in sicer le odraslim možem. Tisti Amerikanec je odšel iz Londona, ko je bil še mlad; hotel je pokazati našemu slavnemu mestu svojo hvaležnost. Povrh vsega tega sem čul, da nič ne koristi, če prosite za mesto in imate svetlordeče ali temnordeče ali kakršnekoli lase; glava mora biti pravilno živo rdeča, kakor bi bila vsa v ognju. Da prosite Vi za ustanovo, gospod Wilson, bi Vam je ne mogli odreči; toda ne vem, ali bi se Vam prav izplačalo, da se potrudite na tistih par sto funtov.«

»Kakor sama vidita, gospoda, so moji lasje res taki, kakor bi bili v plamenu; zdelo se mi je torej, da sem imel prav toliko pravice do praznega mesta, kakor kdorkoli v našem mestu. Vincent Spaulding je očitno vedel toliko o stvari, da sem si mislil: 'Fant bi mi utegnil koristiti.' Velim mu torej, naj zapre urad in me spremi. Mladeniču ni bilo neugodno, da je bil ves dan prest; zaprla sva torej zastavljalnico in odšla iskati Zvezo, čije naslov sva bila našla v oglašju.«

Težko, da bom videl še kdaj kaj takega, gospod Holmes, kakor tisto jutro. Od severa, juga, vzhoda in zapada se je odzval oglasu in pricapljal v City sleherni možak, ki je imel le en rdeč las na glavi. Fleetstreet je bila prenapolnjena z rdečelasci, in Pope's-court je bila podobna Rdečemu morju. Kdo bi si bil mislil, da je toliko rusih glav v mestu, kolikor se jih je priteplo le na en sam poziv. Bilo je vsakovrstnih oseb — slama, limona, pomaranča, opeka, jetra, ilovica — a Spaulding je imel prav: prav plamteči rdeči lasje so bili zelo redki. Ko sem videl, koliko jih čaka na odrešenje, malo da nisem zdvožil in odšel; toda Spaulding ni odnehal. Kako je uspel, tega še danes ne vem; toda rival in suval in zvižgal in gnetel se je tako večje naprej, da me je spravil skozi množico in me privlekel do stopnic, ki so vedle k uradu. Na stopnišču se je kar trlo ljudi; eni so hoteli polni nad navzgor, drugi so prihajali potrti navzdol; vzpela sva se po stopnicah, kakor sva pač mogla in kmalu

sva stala v uradu.«

»Doživeli ste zelo zabavno stvar,« ga je bodril Holmes, ko je kljent malo umolknil in oživel svoj spomin z izdatnim ščepcem tobaka. »Prosim Vas, nadaljujte svoje silno zanimivo poročilo.«

»V uradu ni bilo ničesar razen par lesenih stolov in navadne pisalne mize, na katero je ždel suh možicelj z lasmi, ki so bili še bolj rdeči od mojih. Rekel je vsakemu prosilcu, ki je pricepetal v sobo, par besed; pri vsakem je odkril kak nedostatek, ki je nadležneža izločil iz vrste tekmecev za ustanovo. Izprevidel sem, da ni bilo baš lahko dobiti mesto v Zvezi. A ko sem prišel na vrsto, me je sprejel možicelj dokaj prijazneje nego vse druge; zaprl je za mano vrata, da bi se mogla nemoteno pogovarjati.

»To je gospod Jabez Wilson,« me je predstavil moj spremljevalec; »rad bi stopil v Zvezo rusolasi mož.«

»In bogme, čudežno je sposoben za to,« je odgovoril možek. »Vse ima, česar je treba. Ne spominjam se, da bi bil videl kdaj tako dovršenost. Stopil je malo nazaj, nagibal glavo zdaj na levo, zdaj na desno in promatral moje lase tako natančno, da me je bilo malone sram in sem zamežal. Nenadoma plane k meni, mi stisne roko in mi navdušeno čestita k uspehu.

»Delali bi Vam krivico, ko bi še dlje oklevali,« je hitel. »Sicer pa mi boste oprostili, če storim, kar mi velewa potrebna opreznost. Obenem me zgrabi z obema rokama za lase in me začne mikastiti; tako me je začemalo, da bi bil najrajši zarjul od bolečine.

»Vidim, da se Vam svetijo solze v očeh,« je dejal, ko me je bil izpustil. »Sedaj sem preverjen, da je vse tako, kakor mora biti. Toda previdnost je prepotrebna; dvakrat po nas že prevarili z lasuljo, enkrat pa so bili lasje pobarvani. Take stvari bi Vam lahko povedal o ljudski prekanjenosti, da bi pljunili. Stopil je k oknu, priložil dlani k ustom in zavpil, da je ustanova oddana. Zastokali so razočarani rusolasci in vsa rdeča drhal se je raztepla na razne strani, take da kmalu ni bilo drugih rdečih glav ne blizu ne daleč razen moje in uradnikov.

»Ime mi je Dukon Rass,« se mi je predstavil; »tudi jaz sem deležen zapuščine, ki nam jo je ostavil plemeniti dobrotnik. Ali ste oženjeni, gospod Wilson? Ail imate kaj otrok?«

»Odgovorim mu, da ne.

»Hudo se je prestrašil. »Bogme, to pa ni kar tako!« je zmajal resno z glavo. »Žal mi je, da sem moral čuti kaj takega. Ustanova je prav tako namenjena pomnoževanju in razširjanju rdečelasega plemena kakor oskrbi posameznikov; veste? Strašno neprilичno je to, da ste samesec.«

Dalje prihodnjič.

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in oglasnim namene obširnatva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zanka, dopolnjevanje in oglasni trgovaški ali reklamni značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

Sivani sandali in čevlji
se vam podplatijo najceneje in najhitreje v mehanični delavnici Vrtna ulica št. 8.

Iščem stanovanje z 2—3 sobami
za 1. oktober ali 1. november v Mariboru ali vsaj v najbližji okolici. Ponudbe z navedbo višine najemnine pod »Mirna družina« na upravo našega lista. U

Iščem kuharico,
ki tudi pospravlja sobe.. Heričko, Tattenbachova 6. 1431

Vsakovrstno angleško,
češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor. Glavni trg.

Triko svilo
140 cm široko za obleke in perilo à Din 95 dobite pri J. Trpinu. Glavni trg 17. Maribor. XIII

Ne pozabite kupiti potne kovček
katere nudi v vseh velikosti in vrst ter po najnižjih cenah Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13. 1252

Sobo- in črkoslikanje
izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Velika suha klet
v centru mesta se takoj odda v najem. Vprašati na Aleksandrovi c. 12, Komauer. U

Služkinjo za vse
išče mala rodbina brez otrok. Nastop 'a-koj. Naslov v upravi. U

Ekonom — vinarja in sadjarja
iščeta primerne službe na privatnem posestvu. Ponudbe pod »Ekonom« na upravo lista. U

DEČVO

v vseh obstoječih barvah,
navadno in svileno dobite
pri tvrdki

L. ORNIK, MARIBOR
KOROŠKA CESTA 9

VII

Zanimivost!

14 dni stari levi in tigri!

Oglejte si 600 živali **circusa Kludsky** — Vstopnina Din 15.—, za otroke do 10 let Din 8.— 1430
Odprto dnevno od 9. do 19. ure, ob nedeljah od 9. do 14. ure

Magdalenski park

Magdalenski park

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik Stanko Detela v Mariboru.